

w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Handlu i Usług w Poznaniu o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku finanse i rachunkowość na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy negatywną opinię wyrażoną w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 501/2020 z 17 lipca 2020 r. dotyczącą spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Handlu i Usług w Poznaniu o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku finanse i rachunkowość na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we wniosku Wyższej Szkoły Handlu i Usług w Poznaniu o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku finanse i rachunkowość na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym nie uzasadniają zmiany opinii wyrażonej w § 1 uchwały nr 501/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 17 lipca 2020 r.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. Program studiów nie spełnia warunku określonego w § 3 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861 z późn. zm.), ponieważ program studiów o profilu praktycznym powinien obejmować zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% łącznej liczby punktów ECTS. We wniosku dla stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego stopnia określono, że udział ten wynosi 128 ECTS. Jednakże analiza sylabusów wskazuje, że udział zajęć kształtujących umiejętności praktyczne jest w programie mniejszy. Do obliczenia liczby godzin o charakterze praktycznym wzięto bowiem pod uwagę wszystkie zajęcia, które nie mają formy wykładu ani praktyki, co jest podejściem nieprawidłowym.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wskazała, iż dokonała korekt w programie studiów polegających na: 1/ zmniejszeniu liczby punktów ECTS przypadających na zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (ze 128 do 103 ECTS na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych), 2/ zmianie metod prowadzenia zajęć kierunkowych i specjalnościowych (większy nacisk położono na m.in. gry dydaktyczne, uczenie problemowe, czy *case study*).

Uczelnia nie włączyła do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne punktów ECTS przypadających na godziny wykładowe.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia zmniejszyła liczbę punktów ECTS przypadających na zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne ze 128 do 103 ECTS na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych oraz dokonała zmiany metod prowadzenia zajęć kierunkowych i specjalnościowych (większy nacisk położono na m.in. gry dydaktyczne, uczenie problemowe, czy *case study*). Uczelnia nie przedłożyła wykazu zajęć w ramach których dokonano tych zmian. Nie przedstawiono także zestawienia zajęć, które Uczelnia zaliczyła do tych, które kształtują umiejętności praktyczne. W zmodyfikowanym wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów w tabeli 2 przedstawiono informację zbiorczą, wskazującą że w ramach modułu kierunkowego 26 ECTS (z 51 ECTS przypadających na cały moduł) zaliczono do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w ramach modułu specjalnościowego jest to odpowiednio 40 ECTS (z 69 ECTS w module). Do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne włączono także język obcy 8 ECTS i praktykę 29 ECTS. Z analizy zajęć w ramach programu studiów oraz po weryfikacji treści kart przedmiotów okazuje się, że wszystkie przedmioty ujęte w programie zakładają formułę ćwiczeń i właśnie tej formie przypisano w ramach zajęć większą, w porównaniu do wykładów liczbę godzin. Specyfika analizowanych zajęć oraz analiza metod kształcenia także uzasadnia takie podejście. Przyjęte przez Uczelnię założenia oraz urealnienie punktów ECTS przyporządkowanych zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne uznać należy za poprawne i wiarygodne, a zajęcia praktyczne za prowadzone w warunkach właściwych lub symulujących zakres działalności zawodowej absolwentów kierunku finanse i rachunkowość. Uczelnia przedłożyła uchwałę senatu zatwierdzającą zmiany wprowadzone w programie studiów.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

2. Do wniosku nie dołączono regulaminu i programu praktyk. W sylabusie nie określono metod i form weryfikacji efektów uczenia się. Tym samym nie można stwierdzić, czy termin realizacji praktyk oraz zasady i formy ich odbywania, a także przyporządkowana praktykom liczba punktów ECTS umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się zakładanych dla tej formy zajęć. We wniosku nie zamieszczono sylabusa „Studenckie praktyki specjalnościowe” (480 godzin, 19 punktów ECTS). Ponadto brakuje jakichkolwiek informacji na temat: zasad odbywania i zaliczania praktyk, które powinny być ujęte na przykład w regulaminie praktyk; zasad doboru miejsc realizacji praktyk, w tym zasad wyrażania zgody na realizację przez studentów praktyk w ich aktualnym miejscu pracy, form dokumentacji przebiegu praktyk zawodowych.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dołączyła sylabusy praktyk specjalnościowych (osobny dla każdej specjalności). Do każdego sylabusa praktyk (kierunkowych i specjalnościowych) dołączono kartę przebiegu praktyk uwzględniającą walidację efektów uczenia się w ramach praktyk. Uczelnia załączyła także wzór wniosku o zaliczenie praktyk zawodowych na podstawie pracy zawodowej.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia uzupełniła dokumentację dotyczącą praktyk zawodowych uwzględniając brakujące informacje, o których mowa w zarzucie 2 (sylabus oraz informacje na temat: zasad odbywania i zaliczania praktyk, w tym zasad wyrażania zgody na realizację przez studentów praktyk w ich aktualnym miejscu pracy, form dokumentacji przebiegu praktyk zawodowych, metod i form weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk). W szczególności Uczelnia przedłożyła kartę przebiegu praktyk (załącznik 1 do sylabusa) oraz wzór wniosku o zaliczenie praktyk na podstawie pracy zawodowej i Regulamin Praktyk Wyższej Szkoły Handlu i Usług w Poznaniu zatwierdzony przez Senat Uczelni 30 września 2019 r. (załącznik nr 11 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy). W przedłożonej przez Uczelnię dokumentacji nie ma informacji o zasadach doboru miejsc realizacji praktyk, jest jedynie wskazanie, że „Student może samodzielnie dokonać wyboru miejsca praktyki [...]” oraz że „W celu odbycia obowiązkowej praktyki zawodowej student Uczelni otrzymuje umowę o organizację praktyk studenckich, określającą w szczególności miejsce odbywania praktyk [...]”. Ustawodawca zalicza praktyki zawodowe do zajęć. Weryfikacja działań Uczelni, dotyczących osiągnięcia i weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych, powinna być dokonywana według tych samych norm prawa, co pozostałych zajęć. Osiągnięcie i weryfikacja efektów uczenia się przypisanych do zajęć w postaci praktyk zawodowych, o ile nie są uregulowane w sposób szczególny, powinny przebiegać w sposób typowy dla wszystkich zajęć, to jest opierać się na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu. Nie znajduje żadnego umocowania prawnego, rozpowszechnione w odniesieniu do wielu kierunków studiów, działanie w postaci „zaliczania” praktyk zawodowych na podstawie indywidualnej, zawodowej aktywności studenta, wykazywanej przed rozpoczęciem studiów lub w ich trakcie, realizowanej w całości poza zajęciami w postaci praktyk zawodowych, organizowanymi przez uczelnię. Działanie to stanowi naruszenie dyspozycji norm ustawy, które stanowią jednoznacznie, iż odmienne sposoby osiągnięcia i weryfikacji efektów uczenia się, niż typowe, a zatem oparte na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu, mogą być stosowane przez uczelnię tylko na podstawie przepisów szczególnych. W przypadku praktyk zawodowych, takich szczególnych przepisów brak, pomijając przepisy dotyczące kierunków studiów objętych standardami kształcenia oraz sytuacji nadzwyczajnych. Nie ma przeszkód, aby efekty określone dla praktyk zawodowych były weryfikowane przy zastosowaniu instytucji potwierdzania efektów uczenia się, przy zachowaniu normatywnych wymogów jej stosowania. Uczelnia zatwierdziła zmiany wprowadzone w ramach praktyk na mocy uchwały senatu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut częściowo pozostaje w mocy**.

3. Nie jest spełniony warunek określony w § 9 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861 z późn. zm.), ponieważ we wniosku nie przedstawiono opisu kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia. Zamieszczono jedynie

informację, iż warunkiem przystąpienia do rekrutacji jest posiadanie świadectwa dojrzałości lub dyplomu studiów.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedłożyła Uchwałę Senatu Wyższej Szkoły Handlu i Usług w Poznaniu nr 02/07/2020 z dnia 30 lipca 2020 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia w Wyższej Szkole Handlu i Usług w Poznaniu na kierunku finanse i rachunkowość studia pierwszego stopnia, profil praktyczny.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia doprecyzowała informacje, o których mowa w zarzucie 3 przedkładając Uchwałę Senatu Wyższej Szkoły Handlu i Usług w Poznaniu nr 02/07/2020 z dnia 30 lipca 2020 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia w Wyższej Szkole Handlu i Usług w Poznaniu na kierunku finanse i rachunkowość studia pierwszego stopnia, profil praktyczny. W § 3,4,8 ww. uchwały jest mowa o przyjęciu kandydatów na studia. Uczelnia w zakresie kompetencji kandydatów mogących ubiegać się o przyjęcie na studia wskazuje osoby posiadające kwalifikację pełną na poziomie 4 PRK potwierdzoną świadectwem dojrzałości. W Uchwale Uczelnia zawarła także, poza postanowieniami ogólnymi, informacje na temat dokumentacji rekrutacyjnej oraz postępowania rekrutacyjnego.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy.**

4. Nie są spełnione wymagania określone w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.), albowiem kompetencje i doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich i innych osób mających prowadzić zajęcia dydaktyczne z następujących przedmiotów na studiach pierwszego stopnia: seminarium dyplomowe (studia niestacjonarne oraz studia stacjonarne), jak również: podstawy makroekonomii, analiza finansowa, rachunkowość budżetowa, kontrola zarządcza, podstawy bankowości, statystyka, podstawy ubezpieczeń, badania operacyjne, metody oceny projektów gospodarczych – nie są związane z zakresem tych przedmiotów i nie pozwalają na prawidłową realizację tych zajęć. Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarte są w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zaproponowała zmiany w obsadzie kadrowej przedmiotów wskazanych w zarzucie 4 i przedłożyła związaną z tym dokumentację dotyczącą kadry.

Stanowisko Prezydium PKA

Po dokonanych przez Uczelnię zmianach w obsadzie kadrowej dobór kadry do realizacji zajęć z przedmiotów: seminarium dyplomowe, analiza finansowa, podstawy makroekonomii, kontrola zarządcza, metody oceny projektów gospodarczych pozostaje nieprawidłowy. W przedstawionej dokumentacji błędnie podano łączny wymiar zajęć z analizy finansowej. Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarte są w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy.**

5. Nie zostały spełnione wymagania określone w § 6 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861 z późn. zm.), ponieważ niektóre z zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, przewidzianych w programie studiów, nie będą prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej ani w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Uczelnia nie dysponuje wystarczającą infrastrukturą w tym zakresie. Uczelnia nie posiada (i nie ma we wniosku informacji o planowanym utworzeniu) specjalistycznego laboratorium z oprogramowaniem niezbędnym do prowadzenia kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość. Również liczba aktualnych pozycji bibliograficznych w bibliotece Uczelni powiązanych z wnioskowanym kierunkiem wymaga uzupełnienia.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że dysponuje jedną pracownią komputerową z 30 stanowiskami. Komputery są wyposażone w system Windows Professional oraz pakiet MS Office 2019. Na każdym ze stanowisk komputerowych jest dostęp do programu Comarch ERP Optima. Uczelnia przedłożyła dokumenty wskazujące, że na organizację i wyposażenie sal, pracowni oraz laboratoriów Kanclerz (zobowiązanie/oświadczenie Kanclerza bez daty załączono do dokumentacji) zabezpieczył środki w wysokości 80.000 tys. zł. (kierunek finanse i rachunkowość). Część środków zostanie przeznaczona na zakup literatury pozwalającej zapoznać się z zagadnieniami poruszonymi podczas zajęć.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia poinformowała, że dysponuje jedną pracownią komputerową wyposażoną w 30 stanowisk komputerowych z oprogramowaniem MS Office Professional 2019 oraz Comarch ERP Optima. Uczelnia wskazała, że na organizację i wyposażenie sal (dydaktycznych, pracowni, laboratoriów) Kanclerz Uczelni (zobowiązanie Kanclerza, bez daty stanowi załącznik do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy) zabezpieczył środki w wysokości 80 tys. zł. dla ocenianego kierunku. W oświadczeniu nie wskazano harmonogramu wydatkowania środków ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju oprogramowania planowanego do zakupu i terminów wydatkowania środków. Część środków ma zostać przeznaczona na zakup literatury pozwalającej zapoznać się z zagadnieniami poruszonymi podczas zajęć. W tym przypadku także nie przedłożono harmonogramu wydatkowania środków na zakup książek. Laboratorium z 30 stanowiskami jest jedynym laboratorium jakim dysponuje Uczelnia i jest wykorzystywane lub deklarowane do wykorzystania podczas zajęć na wszystkich kierunkach studiów w Uczelni m.in. logistyka, finanse i rachunkowość drugi stopień, ekonomia. Całościowe spojrzenie na infrastrukturę jaką dysponuje Uczelnia (30 miejsc laboratoryjnych) prowadzi do wniosku, że infrastruktura do realizacji zajęć z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania nie jest wystarczająca aby rozplanować zajęcia i obsłużyć pełny cykl kształcenia studentów studiujących w Uczelni.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy.**

**Uchwała nr 629/2020
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 3 września 2020 r.**

Biorąc pod uwagę podtrzymanie zarzutów 4 i 5 oraz częściowe podtrzymanie zarzutu nr 2 Prezydium PKA stwierdza, że nie zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wydanej w uchwale nr 501/2020 z 17 lipca 2020 r.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Wyższej Szkoły Handlu i Usług w Poznaniu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
10.09.2020

Krzysztof Diks